

CALAFI (Ferreries, Men. 6, d-7)

Bini Calafi en el mapa de F. Acg. Assiotti, de 1780 (Col. Biblioteca March Servera). *Calafit* segle XVI A. Ramis (*Noticias*, 1829, vi, 42): sens dubte *Calàfit*, amb la pron. vulgar tipus: *gènit* = *geni*.

Probablement vindria de la combinació aràbiga *qāl'a Yáhya* 'Castell de Joan'.

Primer s'hauria convertit en *Calayàfia* i la *y* intervocàlica hauria desaparegut d'acord amb la pronunciació menorquina (*aguia* > *agúa*, *tramoia* = *tramoia*, *fullatge* = *fuyatge* = *fuatge*).

La idea de castell ve aquí fornida per la presència arran de les cases de dos talaiots i restes de murades prehistòriques.

(Vid. també la cèdula -CALAF, *Bini*).

CALANFORCAT (Ciutadella, Men.).

Uns 3 km a l'O de la vila, prop ja del Cap de Banyos. Encara que tant Mascaró com Casanovas (*Miscel. Griera*, I, 166) li donen aires catalans, grafiant *Cala en Forcat* (però *káləmfurkát* en notació fonètica), Coromines ho troba injustificable com a expressió catalana, i vol assenyalar la probabilitat d'una herència mossàrab a través de l'àrab, admetent un *forca* arabit-zat, amb el plural en *-ât* propi dels femenins: *qala al-furqât* 'cala de les forques', amb la corrent o dissimilant substitució de *al* per *an*; hi ha noms semblants, amb *forques*, a la costa de Terra Ferma, sense que s'hagi de tractar sempre d'un lloc on hi hagué 'forques', car també hi pot haver la idea d'"entreforc'.

CALATRAVA, carrer de sa (MFORTEZA, *Jueus Conv.*, p. 12)

Crec un dels habitats per «xuetes», que en l'any 1704 era el nom d'un petit barri de Palma, on es disfressaven el dia de St. Cristòfol (BSAL, III, 276). Es tracta del nom de la ciutat manxega, que *AlcM* ens explica com a origen de les adoberies mallorquines de pells; d'on *calatravinatge*, *calatraví*, etc.; en particular *es Calatraví* és un dels establits de *sa Comuna* (em deien a Marratxí).

Aprofitarem aquesta ocasió per rectificar l'etimologia del nom de *Calatrava* de la província de Ciudad Real i Jaén; puix que els arabistes castellans i estrangers, no l'han sabut trobar. L'error ve de Seybold (*Encycl. de*